

DIRVA

THE FIELD

Nr. 74
Rugsėjis-Sep. 29, 1958
Cleveland, Ohio

Prancūzija priėmė naują konstituciją

DE GAULLE SUSILAUKĖ DIDESNIO PRITARIMO, NEGU BUVO TIKĖJESIS

Rugsėjo 28 d. Prancūzų Unija, susidedanti iš pačios Prancūzijos, Alžiro ir juodosios Afrikos teritorijų, atstovaujanti apie 85 mil. žmonių, metė į balsavimo urnas mėlynus vokus su vidurinėmis "Oui" ar "Non" ("taip" ar "ne") lapeliais.

Šių žodžių reikšmė atskirose Unijos dalyse buvo skirtinga. Pačioje Prancūzijoje tai reiškė pritarimą ar nepritimą naujai konstitucijai. Alžire pritarimu buvo pasisakoma už pasilikimą technine Prancūzijos daliai. Keturiolikoje Afrikos teritorijų lapelis "Non" reiškė netarpišką nepriklausomybės reikalavimą, "Oui" — pakartotinius balsavimus, kurių metu bus pasisakyta, ar jos pasirinks savi valdą prancūzų vadovaujamoje bendruomenėje, ar visišką įsijungimą į Prancūziją.

Aukštas balsavusių nuomintis

Prancūzijoje balsavusių nuomintis buvo nepaprastai aukštas. Ir balsavusieji didesne, negu pats De Gaulle iš anksto buvo tikėjęsis, dauguma pasisakė už naująją konstituciją, tuo būdu generolui suteikdami didesnę galią, negu bet kuris prancūzų politikas yra turėjęs nuo Napoleono III žlugimo dienų.

Stebėtojai sako, kad balsuotojų pritarimą lėmė ne tiek naujoji, vadinamoji Penktosios Respublikos konstitucija, kiek paties De Gaulle asmuo. Jam pritarė visi — pradedant dešiniaisiais pusiau fašistais ir baigiant socialistais, išskyrus komunistus ir Mendes-France liberalus, kurie būkštavo, kad De Gaulle galės palaipsniui patekti pusiau fašistinių dešiniųjų įtakon.

Skirtingi motyvai

Atskirų grupių pritarimo motyvai buvo gana skirtingi, tačiau svarbiausius jų galima suvesti į šias grupes:

Ketvirtosios Respublikos parlamentarinio režimo griuvimas praeitą pavasarį nepaliko jokios kitos išeities. Geriausia, ką opozicija galėjo pasiūlyti — duoti kitam senojai režimo atstovui mėnesį ar kitą laiką tą sistemą reformuoti. Bet gi to nepajėgta padaryti per dvyliką Ketvirtosios Respublikos gyvavimo metų.

Atmetus De Gaulle ir jo konstituciją, iš naujo kiltų civilinio karo pavojus, grąšinęs Prancūzijai praeitą pavasarį.

Iš gaullistų vyriausybės tikimasi aiškesnės ir pastovesnės užsienių ir vidaus politikos linijos ir darnesnio vyriausybės darbo. De Gaulle linija per paskutiniuosius kelius mėnesius pažadino kokias viltis rinkėjų daugumoje.

Tamsėjanti komunizmo ateitis

Yra tikra, kad De Gaulle, kuris, be abejo, bus išrinktas pirmuoju Penktosios Respublikos prezidentu, sukurs pastovesnę, tegu ir labiau autoritarinę režimą. Pastovesnė vyriausybė galbūt pajėgs lengviau išspręsti Prancūzijos ūkinius sunkumus.

Gaullizmas, kaip manoma, palaus prancūziškąjį komunizmą, kuris nuo praėjusio karo pabaigos kontroliavo ketvirtą rinkėjų. Tai greičiausiai atsitiks naujojo rinkimų įstatymo pagalba palaujančių komunistų galia arba net ir paskelbiant komunistų

partiją nelegalia pagal ketvirtąją konstitucijos straipsnį, kuris reikalauja visos politinės partijos "respektuoti tautinio suverenumo ir demokratijos principus". Todėl jau po ateinančių lapkričio mėnesio rinkimų parlamente tikimasi matyti aiškia dešiniojo sparno daugumą.

Tarptautiniuose klausimuose, kaip manoma, De Gaulle laikysis senųjų Prancūzijos įsipareigojimų šiaurės Atlanto pakto ir Europos vieningumo klausimais, nebent pareikalaus sau didesnio balso abiejose bendruomenėse, ko nepajėgė išgauti ankstyvesnės nuolat besikeičiančios vyriausybės.

Alžiras,

kur balsavimai parodė net įtartinai didelį pritarimą, techniškai liks Prancūzijos dalimi. Prieš rinkimus sukilėliai gąsdino taikysią represijas balsuojantiems musulmonams, tačiau patys rinkimai praėjo nuostabiai ramiai, neskaitant paskutinę valandą įvykusio incidento, kurio metu žuvo 5 asmenys. Tai rodo, kad sukilėlių proklamuojoji "egziliinė vyriausybė" ir prieš pat rinkimus skelbtasis "antrasis Dien-

bienphu žygis" nepasiekė to efekto, kurį Alžiro nacionalistai buvo bandę sukelti.

Per visą balsavimų paruošiamąjį laikotarpį De Gaulle niekada neužsiminė apie Alžiro ateitį, nors, primdamas premjero pareigas, tą klausimą buvo pasizadėjęs nedelsiant išspręsti.

Šią savaitę jis vyks į Alžirą. Ten jo laukia ilgai vengtas "išsiaiškinimas" su savaisiais militaristais ir sukilėliais. Tačiau dabar jis turi aiškų mandatą.

Užjūrio teritorijų

balsavimo duomenys tebus žinomi tik savaitės pabaigoje. Iš anksto buvo laukiama, kad tik Gvinėja pasisakys "ne", tai yra, tuoj pat pareikalaus nepriklausomybės. Neaiškios nuotaikos buvo prancūziškoje Nigerijos dalyje ir Madagaskare, bet jau rinkimų išvakarėse ten beveik nebuvo laukiama neigiamo pasisakymo.

Likusios teritorijos nebuvo linkusios nepriklausomybės reikalauti. Tai gal skamba kiek paradoksiškai, bet tenyksiųjų negrų vadų tarpe vyrauja įsitikinimas, kad šiam šimtmetiui ūkiškai ir kariškai silpną Afrikos valstybėlę vistiek netaptų visiškai savarankiška, todėl geriau esą pasilikti Franko-Afrikinėje bendruomenėje. O neoficialiai dar priduriama: "Jei mes ligšiol būtume buvę anglų kolonizuoti, žinoma, tuoj pat rinktumėmės nepriklausomybę". Anglų ir prancūzų kolonijinės politikos laiko bėgyje paliko skirtingus pėdsakus.

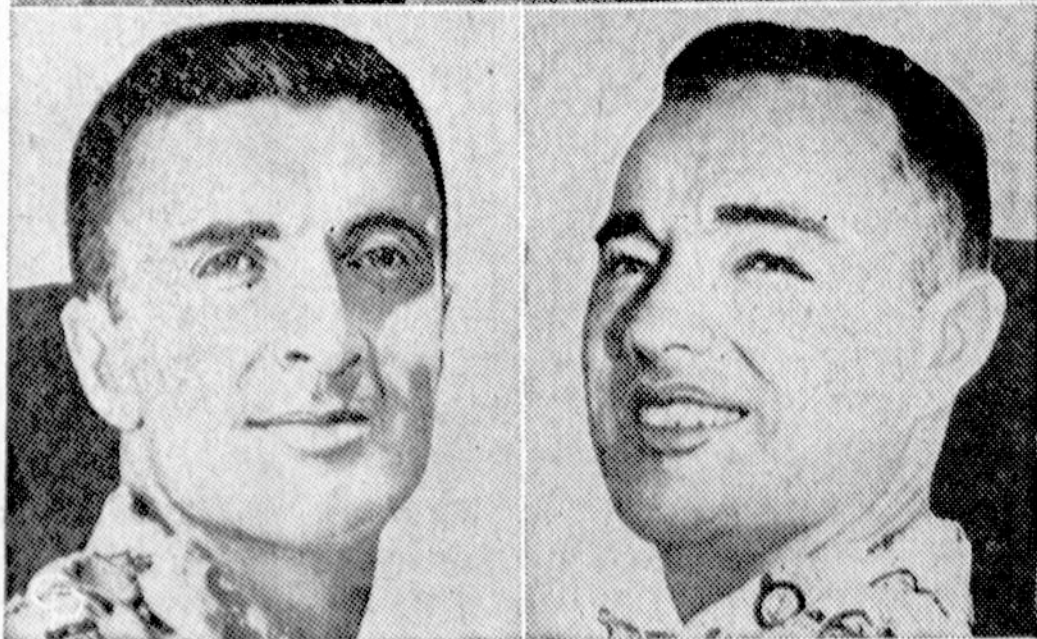
PRIEŠRAKETINĖ RADARO LINIJA

BMEWS projektas yra slapstas, tačiau jau aišku, kad jis nusišęs nuo vakarinių Aliaskos pakrančių iki Thulos Grenlandijoje ir kaštuos milijonus dolerių.

BMEWS reiškia balistinių raketų sekimo sistemą (Ballistic Missile Early Warning System), — naują radarą įrengimų liniją, kuri pagal Pentagono planus turės būti baigta 1960 metais. Jos vardas kiek primena DEW (Distant Early Warning) sistemą — praeitą vasarą pradėtą naudoti 58 radaro bokštų grandinę, kurios statyba užtruko tre-

jus metus ir kuri paseno anksčiau, negu buvo pradėta naudoti. Jos antenos tegali sugauti tik tolimųjų distancijų bombonešius arba žemai skrendančias, "oru kvėpuojančias" raketas, tačiau nėra pritaikytos naujosios, dideliuose aukščiuose skrendančioms raketoms sekti. Mat, tuo metu, kada ji buvo planuojama ir statoma, tarpkontinentinių balistinių raketų dar nebuvo.

Nors BMEWS liniją užplanuota pastatyti nepaprastai skubiu tempu, tačiau statyboje susiduriama su labai didelėmis kliūtimis.

Jim Heth, 25.

Bill Burkhardt, 33.

Vienmotorio Cessna "The Old Scotchman" įgula — Jim Heth ir Bill Burkhardt — pasiekė naują rekordą, išbūdami ore 1,124 val. 32 min. 5 sek. Viršutinėje nuotraukoje — jų lėktuvas virš Dallas, Tex.

mis. Statybos sezonas tose srityse dėl ilgos žiemos tegali tęstis tik birželio-spalio mėnesiais, o liepos-rugsėjo mėnesiais, kada "ledas eina", esti labai sunku su medžiagų pristatymu.

Šiuo metu Grenlandijoje 1,600 darbininkų jau įpusėjo radaro bokštų pamatų liejimo darbus. Taip pat tiesiamas 25 km. ilgio kelias, kuris sekimo stotį jungs su ten jau esamomis Nike raketų bazėmis.

Thulos stotis, ją baigus, turės keturias didžiuoles keturkampes radaro antenas, kurių kiekviena bus maždaug amerikinio futbolo aikštės dydžio (55x133 m.). Antenų veikimo spindulys sieks apie 3,000 mylių, t. y. galės pakankamai anksti "pagauti" sovietų paleistą raketą. Antenos užregistruoti duomenys bus automatiškai perduodami stočiai priklausančioms "sekimo radarams", kurie turi judomas antenas. Pastarosios, 60 m. skersmens skydai, seks užregistruotas raketos kelią, o elektroninės skaičiavimo mašinos per kelias sekundes galės centrinei perduoti tikslų raketos kelią ir spėjimą nukritimo vieta. Iš ten bus duotas įspėjimas atitinkamos srities gyventojams ir liks dar 15 minučių laiko "pasislėpti", kol raketą pasiekės taikini. Penkiolika minučių yra labai nedaug, tačiau Washingtono strategų galvoje, kad tiek laiko pakaks su spėti raketai likviduoti. Be to, ten manoma, kad sovietams su mažesniais puolimo ūpas, kai toji linija būsianti baigta.

Minėtos septynios vienos BM EWS stoties antenos būsiančios įrengtos 2,000 m. ilgio pusratėiu ir sujungtos ilgu, dengtu praėjimu. Tuo 7 m. pločio ir 5 m. aukščio plastikiniu koridoriumi vyksias visas pėsčiųjų ir mašinų judėjimas tarp atskirų stoties pastatų.

Srovė — apie 35,000 kw. — stotims tiekianti plaukiojanti įgajinė — laivas su 3 gero turbinų generatoriais. Šalia abiejų, Aliaskos ir Thulos, stočių dar būsianti statoma ir trečia — Kanadoje, Norvegijoje ar Škotijoje.

Si priešraketinė radaro linija užlopos tą spragą, kurią šiaurinėje JAV gynybos linijoje buvo prakiūrusi Rusija, išvystydama tarpkontinentines balistines raketas.

POSĖDŽIAUJA

Rugsėjo 23 Carnegie Endowment patalpose, New York, PJT Seimo pilnatis susirinko iš eilės 57-ojo posėdžio. Tai buvo PJT 5-sios sesijos pradedamasis posėdis. PJT organizaciniais reikalams dar buvo skirtas ir 58-sis posėdis. Šiuose posėdžiuose parvirtintos PJT tautinės delegacijos, priimti PJT chartos ir reguliavimo pakeitimai, išrinkti PJT pirmininkas, vicepirmininkas, gen. sekretorius ir jo pavaduotojas, priimtas pranešimas apie 4-sios sesijos darbus.

PJT vadovybėje įvyko kai kurių atmainų. Nuo pat PJT pradžios ketverius metus PJT pirmininkavęs Latvijos delegacijos pirminink dr. Masensą pakeitė pernykštis vicepirmininkas, Lenkijos delegacijos pirmininkas, S. Korbonski's. Vicepirmininku išrinktas Vengrijos delegatas, iki 1956 m. Vengrijos sukilimo buv. Budapešto burmistras, J. Kovago. Generaliniu sekretorium ir jo pavaduotoju perrinkti tie patys B. Coste (rumunas) ir N. Kotta (albanas).

PJT 5-jai pilnatis sesijai darbotvarkėje numatytas net 41 klausimas. Tarp jų pažymėtini Rytų-Vakarų kultūrinio bendra-

"Pažadėtosios žemės" veikalo antrasis veiksmas. Tą veikalą Clevelande, Dirvos vakare, vaidins šie aktoriai: Zita Kevalaitytė, Edvardas Radvila, Elena Petrokaitė, Jonas Kelečius, Juozas Skomantas, Julius Balutis, Stasys Petkus, Julija Cijūnėlienė, Alfa Brinka, Ona Mircienė, Stasė Kielaitė, Motiejus Stelmokas ir Stasys Bernatavičius. Režisuota Ipolito Tvirbuto. Plačiau skaityk 2 ir 5 pusl.

darbiavimo, tautų apsisprendimo, agresijos definicijos, žmogaus teisių konvencijos, sovietų pavergtųjų kraštų pramonės, žemės ūkio, kultūros padėties, ideologinės kovos prieš komunizmą klausimai.

Pirmiausiuose 5-sios sesijos posėdžiuose be organizacinių klausimų PJT priėmė ir įteikė JT protestą prieš Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos neteisėtą atstovavimą Jungtinėse Tautose, prieš neteisėtą šių tautų valios užpavimą, be to, bendruose dalyse įvertino dabartinę tarptautinę padėtį ir išvadoje priėmė Lietuvos Delegacijos pirmininko V. Sidzikausko pateiktą deklaraciją, reikalaujančią JT narius laisvasias valstybes pagal JT Chartą sudaryti Centro ir Rytų Europos sovietų pavergtose valstybėse tinkamas laisviems rinkimams sąlygas, atitraukus sovietų karines ir policines jėgas, o eventualios "viršūnių" konferencijos atveju — Centro ir Rytų Europos valstybių bylą įtraukti darbotvarkėn.

Svečiais kalbėtojais buvo Tarptautinės žmogaus Teisių Lygos pirmininkas R. N. Baldwin ir Danijos delegacijos JT narys ir Europos Taryboje Neatstovaujamojo Valstybių Interesams Ginti Komisijos Pirmininkas, Danijos parlamento narys Bgholm.

Šiais metais dar numatyti PJT Seimo pilnatis posėdžiai spalio 23 ir 24 ir gruodžio 10, 11 ir 12 dienomis.

TEISINGOS IŠVADOS

The Cleveland Press dienraščio redakcijos narys Theodore Andrica, grįžęs iš Europos, dabar skelbia savo įspūdžių išvadas.

Esą, tragiška ir nemalonu pranešti, kad tenai yra milijonai žmonių, kurie tikrai pageidauja antro karo. Nusivylę žmonės Rytų Europos kraštų, valdomų Sovietų Sąjungos, pradeda tikėti, kad tiksliai karas galės juos išlaisvinti iš komunistų sistemų. Tie žmonės įsitikinę, kad didelio karo proga jie turėtų progą sėkmingai sukilti prieš sovietus ir atgauti savo laisvę.

Esą, tie milijonai, kurie nesi priešinai antram karui, yra kartūs JAV nenorui įsivelti į naują konfliktą.

Jis bandęs daug kam iš tokių paaiškinti, kad betkoks ateities karas neapsieis be atominių bombų su katastrofiškom pasekmėm visiems. Taip pat jis pabrėžė, kad JAV niekada neis į karą, nebent jos būtų pirmiau užpultos.

I tai jam buvę atsakyta, kad nėra prasmės gyventi be šokių tokios laisvės vilties.

Ir Vengrijos sukilimo atveju milijonai žmonių už geležinės sienos karčiai priekaištuoja Amerikai.

Jie mirtingai bijosi, kad jeigu sovietai tęs jų valdymą dar keletais dešimtmečiais, jų tautos tapusios, kaip mėnulis buvo nuo

MĖNULIS — ŽEMĖS PALYDOVAS

Ką mes žinome apie jį. — Dėl ko mes norime jį pasiekti.

ST. NASVYTIS

Dangaus kūnas be oro, be vėdų, be oro pasikeitimo, be aušrų ir sutemų, be kvapo ir garso — toks yra mėnulis. Jis neturi tų dalykų, nes jis neturi atmosferos ir nieko, kas galėtų apie tai byloti.

Nežiūrint nepatrauklaus mėnulio apibūdinimo, mūsų dangiškasis kaimynas neilg trukus gali susilaukti mūsų, besibeldžiančių į jo duris.

Greitai bus iššautos į mėnulį raketos naujiems moksliekiams tyrinėjimams. Kai raketos pasieks mėnulį jos galės duoti svarbių faktų apie jį turimų apie jį surinktų observatorių žinių.

Mėnulis yra apie 240,000 mylių atstu nuo žemės, bet jo paviršiaus tyrinėjimai su teleskopais, pradedant 1610 m. su pirmu primitiviu mažu Galilėjaus teleskopu, yra davę mokslininkams daug žinių apie jo paviršiaus išvaizdą, daugiau net kaip apie kai kurias mūsų žemės vietas, kaip štai apie Antarktį.

Koks gi tikslas mėginti leisti brangias raketas į mėnulį, išraižytą dideliais krateriais ir padengtą kalnais, kaitinamą ir šaldomą temperatūrų nuo 215 laipsnių aukščiau ir 240 žemiau nulio?

Tai daroma dėl didelių priežasčių, tarp ko kito:

1. Mėnulis tarnaus tvirtu sustojimams pagrindu, bandant pasiekti kitas planetas, kai žmogus sugebės pakilti ir nusileisti į mėnulį.

2. Astronomai galės įsirengti teleskopus ant mėnulio. Jie galės toliau matyti ir giliau įžvelgti į pasaulio erdves, kaip tai dabar galima iš žemės, apsuptos atmosferos.

3. Mėnulis galės tarnauti, kaip plati pasaulinė radijo televizijos stotis.

4. Yra manoma, kad mėnulis gali turėti didelių turtų: deimantų ir kitų brangakmenių ir mineralų, gali būti ir aukso.

Per šimtmečius, kai astronomai pradėjo mėnulį tyrinėti, yra pastebėti paslaptingi jame dalykai, kaip štai, keistos pasirodanti praeinančios šviesos, kurių pasireiškimo priežasčių mokslas nepajėgia išaiškinti.

Gali būti, speciali televizijos akis — kamera, įtaisyta mėnulio raketoje, galės išaiškinti tuos ir kitus rūpimus klausimus.

Ką dabar tikrai mes žinome apie mėnulį? Jis yra vienintelis mūsų žemės palydovas. Marsas turi du mėnuli, Jupiteris — 12, Saturnas — 9, Uranas — 5 ir Neptūnas — 2.

Yra sena, bet plačiai atmesta teorija, kad mėnulis yra žemės vaikas, kad jis kadaise buvo atplėštas nuo žemės, įvykus didžiuliam žemės sukrėtimui. Ta teorija prileidžia, kad Ramiojo vandenyno dugnas yra pasilikusia tuštuma, kad mėnulis buvo nuo

žemės atplėštas ir išmestas į erdvę, o likusi žemėje tuštuma liko užlieta vandenimis. Bet kitų yra galvojama, kad žemė ir mėnulis susidarė savystoviai iš tų pačių pasaulio kosminių medžiagų ir kad mėnulis, būdamas už žemę mažesnis, pateko pastarosios traukos įtakon.

Mėnulis keliauja kiaušinio pavidalo orbita, kuri yra 220,000 mylių atstu nuo žemės, kai mėnulis yra arčiausiai prisiartinęs prie jos. Toliausiai mėnulis, besisukdamas aplink žemę, nutolsta nuo jos 253,000 mylių. Mėnulio diametras yra 2160 mylių arba viena ketvirtoji žemės diametro dalis, ir juosta aplink jį siekia 6782 m. Mėnulio svoris yra 81,000,000,000,000,000 tonų. Žemė yra 8 kartų sunkesnė, ir jos paviršiaus plotas 14 kartų didesnis už mėnulio.

Dėlei masės traukos jėgos skirtumų erdvės keliautojas, kuris žemėje sveria 175 svarus, mėnulyje tesvers tik 3 svarus. Tačiau, menkiausias sviedikas mėnuly galės lengvai numesti golfo sviedinį vieną mylią.

Mėnulis, kaip ir planetos, šviečia saulės atmušama špieša. Bet mėnulis atmuša tik 10% gautamos iš saulės šviesos, likusią jis sutraukia į savo paviršių kaip šilumą, kuri yra priežastimi aukštos iki 215 laipsnių temperatūros pilnoje saulės šviesoje. Žemė, priešingai, atmuša 40 kartų daugiau saulės šviesos už mėnulį. Todėl žvelgiant iš mėnulio mūsų žemė bus ne tik daug didesnė, bet ir 40 kartų šviesesnė už jį.

Mėnulis apsiskuta aplink žemę kartą per 28 dienas. Jis per tiek pat laiko apsisuka ir aplink savo ašį, štai dėl ko mėnulis žemei rodo visuomet tą pačią pusę. Ir todėl raketos į mėnulį iššovimas pirmiausia bus taikomas į nematomą mėnulio pusę, kad gauti joje esamo paviršiaus vaizdą.

Didelė mėnulio nematomoji (Perkelta į 5 pusl.)

Faud Chehab, naujasis Libano prezidentas, kuris turėtų atstatyti taiką Libane.

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6544. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: B. Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1916.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6544. Išleista Cleveland pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: B. Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntimo privilegija suteikta Cleveland, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Išeigta 1916 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJŲ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekėnas (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mišeika (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Papienis (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Sia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Už kelių dienų — ateinantį šeštadienį, spalio 4 d., Clevelande, Dirvos laikare, Chicagoje gyvenančių lietuvių teatrų grupė, vaidins Pažadėtają žemę. Vaidins veiklą, kuris yra išverstas į daugelį kalbų ir apkeliaujamas daugelio kraštų teatrų scenas.

Pažadėtosios žemės turinys labai artimas mūsų visiems, klajokliams per svetimas žemes, kurie kurdami naujam krašte, tuš nugalėti gausybės kličių, kad pagaliau prasiveržtų į gerą gyvenimą. Veikale labai daug tiesiog jaudinančių scenų, bet iš kitos pusės, nestinga ir humoro, todėl žiūrovą greit pagauna ir iki veikalo pabaigos išlaiko. O vaidinimas ilgas. Tie 4 veiksmai, su mažomis pertraukomis, užima virš 3 valandų. Dėl tos priežasties patys to veikalo aktorai ragina, kad būtų pradėta lygiai 6:30 val. Kas pavėluos — pradžios nematys ir, žinoma, galės.

Gerą veiklą vaidina ir geri aktoriai. Dalis iš jų yra dirbę Nepriklausomos Lietuvos dramose teatruose, dalis išaugo pakeičiui iš tėvynės, vaidino Vokietijoje suorganizuotose teatruose, dalis jau čia prasimėję iš mėgėjų eilių. Taigi ir šiuo požiūriu veiklą įdomu pamatyti. Pamatyti jau ne kaip mėgėjų darbą, bet kaip rimtų scenos darbuotojų pastatymą, kuriems vadovavo vienas iš stipriausių Lietuvos teatro režisierių — Ipolitas Tvirbutas.

Šiam pastatymui dekoracijos taip pat darytos prityrusios rankos — dail. Algirdo Kurausko. Vaidinimo efektyvumui išgauti naudojamas ypatingai pritaikytas apšvietimas ir kiti scenos efektai.

Tai-tiek pagrindinių davinį, apie greit įvykstantį Pažadėtosios žemės vaidinimą. Beje, šio veikalo pastatymu rūpinasi Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjunga, kuriai šiuo metu pirmininkauja solistė Sofija Adomaitienė. Ji į spektaklį taip pat atvyksta, ir girdėti, kad atsiveža ir kitus tos Sąjungos valdybos narius.

Savaime suprantama, kad tokį vaidinimą būtina reikia pamatyti. Viena, kad tas veiklas ne taip jau lengvai pastatomas, c antra, kad šiam vaidinimui Clevelande, sutelktos labai geros jėgos. Gero, lietuvių teatrų vaidinimo, jau senai esame išsilgę. Ir va, dabar pasitaiko labai geras proga, geroje salėje, tokį vaidinimą pamatyti. Ir pamatyti už nebrangią kainą, nors tokio didelio teatrų skaičiaus pasiskvietimas iš telimesniu kolonijū, labai brangiai kaštuoja. Tegul, teatrų garbei reikia pasakyti, jie nuo asmeninio honoraro ir atsisaiko, bet jų pačių pravaizdymas, pervežimas sudėtinga dekoracijų, padaro išlaidas tikrai didelės. O jos pakeliamos tik tada, jei ir tas pastangas ištiria reaguojama ir jos paremiamos.

Dirva savo vakarus ne taip dažnai rengia. Bet kai rengia, ji nori dalyviui duoti ką nors naujo, dar nematyto. Ir mes pilnai tikimės, kad ir šiuo atveju, žiū-

BOSTONE PAGARBĖ DR. V. SRUOGIENĖ

Tėvynės Mylėtojų Draugija, 1909 m. išleidusi Dr. Vinco Kudirkos raštus, pastatė sau garbingą paminklą. Tuo pačiu keliu eidama, T. M. D. bene prieš porą metų išleido didžiulį ir vertingą veikalą — Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istoriją. Kai truputį pasidairai aplinkui, nenoromis lenda mintis į galvą, kad minima Draugija galėtų būti puikus pavyzdys mūsų gausiems "veiksniams", kurie per keliolika metų nepajėgė išleisti nei vieno solidėsno veikalo apie Lietuvą. Tuo tarpu gerai paruošta Lietuvos istorija, bent anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, berods, turėtų būti ne kieno kito, o tų lietuvių darbas. Turint tokius leidinius, gal nereiktų ir ilgų memorandumų rašinėti...

Dr. V. Sruogienės veikalas, nors techniškai Sandaros redaktoriaus p. M. Vaidylos ir perdaug skurdžiai apipavidalintas, medžiagos gausumu, atskirų istorinių laikotarpių ir atskirų istorinių asmenų apibūdinimais yra pirmoji tokio pobūdžio Lietuvos istorija. Į tą darbą autorė yra daug savo dvasinių jėgų įdėjusi. Tai veikalas, kuris skamba ir Lietuvos praeities meile, ir savo stiliumi. Tuo tarpu jos tik išorinis drabužis yra skurdus, bet, antrą kartą leidžiant, suradus geresnį techninį redaktorių, tai išorė bus nesunku daugiau apipavidalinti.

T. M. D.-jos 81 kuopa, jau keliadėšimt metų gyvuojanti Bostone, o šiuo metu pirmininkauja meiklos ir malonios p. Januškevičienės (JAV gimusi lietuvaitė, gražiai kalbanti lietuviškai), nutarė Lietuvos Istorijos autorę Dr. V. Daugirdaitę-Sruogienę pasikviesti į Bostoną ir už minėtą darbą pagerbti. Pagerbimas įvyko ALT S-gos Bostono sk. namuose š. m. rugsėjo 20 d.

Akademijos metu kalbėjo p. pirm. p. Januškevičienė, prof. Ign. Končius ir Dr. V. Sruogienė. Prof. I. Končius akcentuodamas, kad Lietuva yra kryžkelė (augmenijos, gyvūnijos ir di-džiųjų kelių), Dr. Sruogienės darbą pavadino Lietuva amžių sukury. Dr. Sruogienė priminė, kad jau dabar metas pradėti rengtis didžiuliams suka-tu-vėms — žalgirio pergalės suka-tai-čiai ir 1863 m. sukilimo suka-tai-čiai. Viešniai gėles įteikė tauti-niu drabužių apsirengusi p. Galinytė, o dovana — T. M. D. 81 kuopos vicepir. p. Andriulionis.

Pagerbimo meninę dalį atliko sol. St. Daugėlienė, Alg. Gustaitis ir Vyt. Vasyliūnas. St. Daugėlienė šiltai ir gražiai skambančiu balsu padainavo J. Gruodžio Alaus, alaus; Oi, ant kalno ir Agunėlės, Vyt. Vasyliūno Vidury rakties (žodžiai Bern. Brazdžionio) ir J. Tallat-Kelpšos Mano sieloj šiandien šventė. Staigmena buvo jaunąjo Vytenio Vasyliūno daina, klausytojų tarpe susilaukus šiltų sveikinimų plojimų. Dr. V. Sruogienės pasirodymą Bostone sunku buvo atjūngti nuo poeto Balio Sruogos prisiminimo, todėl Algimantas Gustaitis, aeronautikos studentas, tikrai gerai ir jausmingai padeklamavo Sapiegos monologą iš to paties vardo B. Sruo-

gos veikalo. Ir St. Daugėlienei, ir Alg. Gustaičiui akomponavo Vyt. Vasyliūnas.

Be akademijos, viešniai pagerbti buvo surengtos gražios vaišės. Čia savo sveikinimus Lietuvos Istorijos autoriui tarė Lietuvos kons. adv. A. O. Shall-na, p. Shallnienė, E. Gimbutienė, p. Tumavičienė, prof. Ig. Končius (įteikė asmeninę dova-ną), I. Galinienė, Keleivio red. J. Sonda, Dr. Br. Kalvaitis, Pr. Lembergas, P. Viščinis, Dr. Galin-is, K. Barmus, El. Chaplikienė ir kt. Poetas Ant. Gustaitis prie sveikinimo žodžių prijungė dar vieną savo humoristinį eilėraštį. Padėkos žodžių vaišės baigė p. Januškevičienė. Akademijai ir vaišėms vadovavo St. Santvaras. Dr. V. Sruogienė, aplankiusi pažįstamus Bostone, rugsėjo 23 d. grįžo Chicagon. St. S.

BOSTON

Rugsėjo 20 d. įvyko Tėvynės Mylėtojų Draugijos Bostono skyriaus rengtas Dr. V. Sruogienės — Lietuvos istorijos autoriui pagerbimas Tautinės S-gos namuose. Pagerbime dalyvavo, galbūt, daugiausia senųjų ateivių. Ir kyla klausimas, kur dingę mūsų naujieji diplomuotieji?

Minėjimas praėjo geroj nuotaiškoj, tik jau nebe pirmas kartas, kada vakarienės metu perdaug kalbų. Jos atsibosta susirinkusiems, o kalbėtojai kartojas tas pačias mintis. Ar nereiktų vakarienių vedėjams rimčiau tvarkyti kalbėtojų sąrašą. Dažniausia kalba tie, kurie vakaro vedėjui patinka, bet ne tie, kurie turėtų kalbėti.

Bostone jau ne kartą gerai prisistatė parengimų-vakarienių maisto tiekėjas, prekybininkas ir visuomenės veikėjas V. Vakauzas, kuris tikrai nuosirdžiai patarnauja su visa savo šeima.

Ar nevertėtų visiems parengimų rengėjams pagalvoti, kad pirmiau reikia remti ir kreiptis į savuosius — lietuvius, kurie tikrai remia lietuviškus reikalus ir duoda gerą patarnavimą.

Ivairios organizacijos rengia minėjimus. Tie minėjimai turėtų būti ne tik tos dienos, bet ir ateičiai prisiminimas. Reiktų minėjimus fiksuoti ir foto nufotografuoti, ką ne visi rengėjai daro. Taip pat ir Dr. Sruogienės su-rengtame pagerbime.

Bostone jau ne kartą tokį patarnavimą yra atlikęs stud. Saulius Vaičiūnas, kuris mielai kviečiantiems patarnauja. Jis, be savo medicinos studijų, yra išsirengęs ir foto laboratorija. Kas nori jo patarnavimo, kreipiasi tel. AN 8-1847.

TORONTO

Paskutiniu metu LKK "Paramos" indėliai yra tiek padidėję, kad Valdybai susidarė rimtų rūpesčių, kur ir kaip tikslingiau panaudoti pinigų perteklių. Pėnigų laikymas kasoje duoda nuo-

GREETINGS and BEST WISHES

EMIL J. MASGAY COUNTY CLERK OF COURTS

stolį, nes už indėlius reikia mokėti 4%, o tuo tarpu iš banko "Parama" tegaua tik 2%.

Valdyba emėsi konkrečių priemonių:

a) teikti ilgalaikes (3-5 metams) pirmosios ipotekos paskolas už 7% palūkanų. Tokių paskolų dydis numatomas iki \$10,000 vienam asmeniui;

b) sumažinti už indėlius procentą nuo 4% iki 3%.

Kartu ragina visus narius plačiau naudotis "Paramos" patarnavimais, kad tuo padėjus kelti Toronto lietuvių gerovę.

APIE LITUANUS ŽURNALĄ

Tautinei kultūrai skiriamas dvejetainis žurnalas; jį palaiko tautinė mūsų pačių gyvybė, jį taip pat kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. LITUANUS atlieka šį antrąjį uždavinį, simpatinga forma pristatydama mūsų kultūrą angliškai kalbančiam pasauliui. Todėl Bendruomenė už šį didelės reikšmės darbą.

S. Barzdukas
JAV LB Centro Valdybos Pirmininkas

LITUANUS yra vienas iš veik-snių, kurie supažindina amerikiečių visuomenę su mūsų krašto pastarojo nepriklausomybės laikotarpio visuomenine struktūra, su religinėmis organizacijomis, su atsiekimais mokslo srityje, su tuo kas sukurta meno srityje mūsų tapytojų, skulptorių, grožinės literatūros kūrėjų. o taip pat su mūsų istorija. Todėl kiekvieno sąžiningo lietuvių pareiga yra palaikyti LITUANUS.

Prof. Julius Gravrogas
Buves Vytauto Didžiojo Universiteto Rektorius

Informaciją apie Lietuvą svetimos kalbomis stoka yra labai didelė. Todėl LITUANUS žurnalas užpildo esamą spragą ir yra įsisteisęs kaip pastovus ir sau lygus šiuo metu neturįs spausdintas leidinys anglų kalba visokeriopai informacijai apie Lietuvą.

LITUANUS savo pasiūmtą uždavinį atlieka pasigėrėtinai. Savo puslapiuose jis yra jau davęs daug medžiagos, kurios dalis nei lietuviškai nebuvo prieinama. Iš įvairių Lietuvos gyvenimo sričių. Dėka to įvairumo, LITUANUS žurnalo rinkinys yra tikras lietuviškojo gyvenimo informacijų lobynas.

Vytautas Stašinskas
Lietuvos Konsulas
New York

PERSIUNCIAME SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS. NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PATIKIMOS, ATIDŽIOS IR SKUBIOS FIRMOS

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. INC.

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. Chelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

MŪSŲ SKYRIAI

141 2nd Ave. New York City	900 Literary Rd. Cleveland 13, Oh'o Tel. Tower 1-1461	332 Fillmore Ave. Buffalo 6, N. Y. Tel. Mohawk 2674	11339 Jos. Campau Detroit 12, Mich. Tel. Townsend 9-3980
632 W. Girard Ave. Philadelphia 23, Pa. Tel. Walnut 5-8878	132 Franklin Ave. Hartford, Conn. Tel. Chapel 6-4724	39 Raymond Plaza W. Newark, N. J. Tel. Market 2-2877	308 West 4th St. Boston 27, Mass. Tel. Andrew 8-5040

Visais klausimais, susijusiais su siuntinių persiuntimu Jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės į mūsų patviusius, atidžius ir mandagius skyrių vedėjus, kurie maloniai suteiks jums visus nurodymus.

Mūsų didžiulė firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas per 48 valandas ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu per 7-12 dienas).

Mūsų įstaigose yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skarelių, avalynės, laikrodžių ir kitų daiktų padomis žemiausiomis kainomis.

Atsiminkite, kad mes esame siuntinių persiuntimo specialistai.

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

AR NE LAIKAS?

Perskaicius ponios Tyslavienės aprašymą apie Pas. Liet. Bendr. Seimo koncertą (Vienybės 53 Nr.), susidaro įspūdis, kad mes kartais per greitai pasmerkiam savo veikėjus, koncertų rengėjus, chorų vedėjus ir visą eilę, kurie be jokio atlyginimo pašvenčia savo laisvą laiką tam, kad lietuviškas žodis dar skambėtų išeivijoje. Ar ne laikas liautis ieškodami žiupsnio pelų visame gerų grūdų maiše tik tam, kad vėliau triukšmavus, jog visas maišas be vertės?

Jei ne ponas Barzdukas — nebūtų susikūrusi Bendruomenė, ir jei ne Bendruomenės pastangomis ir pasišventimu surinkti pinigai — nebūtų įvykęs joks koncertas. P. Barzdukas ir išliko tik dėlto, kad būtų progos išskelti lietuvių muziką ir daile, o ypač tuos, kurie per eilę metų lietuvišką kultūrą skleidė tarp kitataučių.

Mikulskis atliko šimtus parengimų Vokietijoje, Prancūzijoje ir kitur, jo pastangomis lietuviai įsigijo draugų ten, kur ir kada jiems reikėjo. Aš, kaip buvęs LVS pirmininkas, dirbęs dėl pagėbių įsileidimo į JAV žinau, kad p. Mikulskio koncertai daug kam reikalui padėjo. Mes čia apie kitus garsius dirigentus visai negirdėjom, kada visi pagėbiškai gyveno skurdę ir kada jiems buvo reikalingos dainos sava kalba išgelbėti juos iš desperacijos, netikrumo ir beviltiškumo. Tik mes patys permažai dar įvertiname Čiurlionio ansamblio nuopelnus tais laikais. Ir dabar Čiurlionio ansamblis prisideda prie jaunimo auklėjimo, prie lietuviškos dvasios išeivijoje palaikymo — tai yra apčiuopiami nuopelnai.

Antra eimys, tas koncertas buvo kaip tik rengiamas paskatinti lietuvišką dvasią ir paraginti mus dar gyvesnei darbuotei.

Ar ne laikas liautis viską daryti juodais dažais ir nors sykį pagirti nuosirdžias ir rimtas pastangas. Taip darydami, susilauksim dar geresnių kūrinių, parengimų ir aukštesnio lygio.

P. J. Žiūrys, Avon Lake

KLAUSIMAI REDAKTORIUI

Malonėkit atsakyti į šiuos mano klausimus:

1) Pastaroju metu mūsų kolonijoje plačiai kalbama, kad P. Grigaičio Naujienų štabe įsitūtinęs M. Gudelis esąs tas pats, kuris nužudė Lietuvos kariuomenės savanorį kap. Gudyną ir po to pasislėpęs nuo Lietuvos teismo, pabėgo į užsienį.

2) Kad kandidatas į Kanados parlamentą Dr. Ancevičius yra tas pats Ancevičius, kuris dalyvavo Tauragės banko apiplėšime ir su išplėtais Lietuvos valstybės pinigais pabėgo į Lenkiją.

3) Kad p. Matulionio vadovaujamas Vilkas Ancevičius kandidatuoją į Kanados parlamentą oficialiai yra rėmęs?

Ar tai tiesa? Jeigu tiesa, tai kodėl "Dirva" neinformuoja plačiau apie tai savo skaitytojų?

Netautininkas, Detroit

Red. pastaba. Manome, kad į visus šiuos klausimus, jau ir be Dirvos tautos, patys skaitytojai gali nesunkiai atsakyti. Bet gerai būtų, kad tuos klausimus autorius tiesiai pasistytų P. Grigaičiui, P. Ancevičiui ir p. Matulionui. Šiuo požiūriu įdomus būtų tik jų patikslinimas.

tos švedų kronomis, galima padaryti palyginimą su paimta pinigų suma ir pasidaryti išvadas. Nusiskundimuose pažymima, kad kartais net apie 10 ar daugiau svarų (t. y. pora dešimtų ar daugiau dolerių JAV pinigais). Red.) būna atžymėta Vilniaus muitinės mažesnė muitų suma, lyginant ją su siuntimo firmos paimtąja."

MARGUTIS

vra patys seniausios Amerikos lietuvių žurnalias. Jis išleista kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So Western Ave., Chicago, Ill.

MARGUČIO metinė prenumera \$3.00.

VYTINE PER DĖDĖS SAMO KATILĄ

Keletas pastabų prieš prakalbant

VYT. ALANTAS

Masonų Auditorijos prieškambariuose per pertraukas didžiausia spūstis. Publika rūko, kaip oma, dalinasi išpučiais apie Faustą ir, susitikę seni pažįstami, kalbasi apie šį bei tą. O tu pažįstamų galėjai sutikti nemažą, nes į Clevelandą lietuviškos operos pasiklausyti suskrido ne tik iš Detroito, bet ir iš kitų artimesnių miestų ne tiek jau mažai žmonių. Per šalį žiūrint ir proporcingai imant susidarė išpučis, kad Clevelando kaimynai, važiuodami po porą šimtų mylių, bene parodė daugiau pasiryžimo paremti ir pasigėrėti mūsų menininkų pastangomis, kaip kad patys clevelandiečiai, kurie, rodėsi, kaip šeimininkai jei jau ne iš estetinio smalsumo, tai bent iš mandagumo bei lietuviško įsipareigojimo turėjo užpildyti ne tokia jau didelę Masonų Auditoriją (2.200 vietų), kuri tebuvo užpildyta gal tik truputį daugiau kaip per pusę.

Chicago Lithuanian Opera Company, be abejo, meniškai yra žymiai pajėgesnė už panašias privačias amerikiečių kompanijas. Turint galvoje visokias sunkenybes, su kuriomis tenka susidurti mūsų operos organizatoriams, reikia pasakyti, kad jie gan sėkmingai atsiliepi ir nepriklausomos Lietuvos operos tradicijai. Jei chigagiešis Faustas būtų pasirodęs Kauno operos scenoje, jis ne taip jau labai būtų iškritęs iš tų rėmų, kuriuose mes buvome praprātę tą operą matyti anais laikais.

Sėdėdamas Masonų Auditorijoje aš galvoju apie Antaną Vanagaitį, kuris jau prieš 32 metus svajojo apie lietuvišką operą Amerikoje. 1926 m. jis net buvo suorganizavęs Operos Tarybą, kuriai jis ir pirmininkavo. Ta proga jis rašė savo dienoraštyje: "Išrinkta Operos Taryba. Visi pasižadėjo dalyvauti ir remti operos darbą... Opera įkurta. Ji gyvuos, nes visi kilnių norų".

Deja, kilnių norų nepakako: reikėjo dar meninių pajėgų ir lėšų, o jų steigėjai neturėjo ir visi jų dideli užsimojimai liko ant popieriaus. Reikėjo antrojo pasaulinio karo ir tremtinių atplūdžio į Dėdės Samo žemę, kad A. Vanagaitis svajonė taptų kūnu.

Sėdėdamas Masonų Auditorijoje aš galvoju ir apie kitą dalyką. Mefistofelis pastatė ant kojų visas pragaro galybes paglobti Margaritos sielą. Ta kukli mergina susipainiojo pra-

gariškose ir savo žmogiškos prigimties pinklėse ir žuvo, bet paskutiniame akte mes girdime galingą jos išsigelbėjimo apoteozę. Kitaip sakant, tas nemirštamasis Gounodo kūrinys dar kartą mums primena, kad gal nėra taip tragiška ir nedora patekti į pinkles Mefistofelio, kuris žmogų sugundo turtais, garbe, meile, lengvesniu duonos kąsniu, bet pasidaro labai tragiška ir nedora, kai žmogus, puolęs į kipšo glėbį, nebesistengia iš jo išsikapanoti ir leidžiasi nešamas be kovos į pradžią. Tokios mintys darosi labai aktualios, kai pagali voji apie lietuvišką sielą spengiamą pinkles Tėvynėje, kur daugelis mūsų brolių, prisiglaudusių po raudonuoju Mefistofelio apsiaustu, kaip žvirbliai čirška jo garbei liaupsinimus, o pagaliau ir tremtyje ar mažą rasimę savo tėvynainių, kurie, susizavėję žvaigždėmis ir kaspinais pasipuošusių sirenų kuždesiu, šoka nuo savo laivo ir ieško amžino atilsio Dėdės Samo katilė.

Taigi, mes plaukiame lietuviška vytyne per Dėdės Samo katilą, lainuodami, šokdami, rašdami ir tapydami, kalbėdami apie didžiulius nuosmūkius, bei mažesnius kultūrinius laimėjimus, pasibardami, papolitikuodami ir kartais patriotinę asarą nuliūdami, kai giedame savo tautos himną. Bet paėmus aplamai, mes stengiamės išsilaikyti ant denio ir saugoti trispalvę, kad jos neužlietų svetimos bangos.

Kad nekiltų kokių nesusipratimų dėl mano paantraštės: Vytyne per Dėdės Samo katilą, aš noriu paaiškinti žodžio "vytyne" reikšmę. Tas žodis turi dvi reikšmes: viena, jis reiškia vyty, rykštę, o kita jo reikšmė yra laivas. Juozo Kapočiaus enciklopedijos 14 tome yra išsamus straipsnis apie laivininkystę. Apie vytyne ten yra taip pasakyta: "Daugiausia Nemunu ir jo prieupiais plaukiojo vytinės. Tas lietuviškos kilmės žodis (K. Jablonskis, P. Skardžius) yra patekęs į vokiečių (Vittine), lenkų (wycina) ir rusų (vitina) šaltinius. Išties 5 šimtmečius vytyne buvo pagrindinė Lietuvos prekių į Vakarų transporto priemonė". Toliau paaiškinama, kad vytyne plaukiojusi tik Nemunu ir jo prieupiais, bet kartais pasiekdavusi ir Pripetę. Vytyne buvusi plaukiojusi tik Nemunu ir turėjęs 48-55 metrus ilgio, 6-7 m. pločio ir 8-9 m. aukščio ir pakeldavusi 160-240 tonų krovinio. Be varininko, ją aptarnaudavę keliolika darbininkų. Prieš srovę vytyne tekdamę tempti. Vytininkai žygiuodavę basi Nemuno kairiojo krantu. (Lietuvių Enciklopedija, 14 t. 107 psl.).

Taigi, jei mes Atlantą perplaukėme moderniais laivais, tai, išlipę į Dėdės Samo krantą, toliau turime kasti lietuvišką vytyne. Nes esame vytininkai ir tempame savo laivą per visokias rėvas, sūkurius ir audras. Ant savo laivo denio susikrovę mes vežamės savo kultūrinės, tautinės bei moralinės vertybės, kurios tačiau nėra apdraustos jokios draudimo bendrovės. Jei tos vertybės žūtų, niekas už jas neatlygins. Kitaip sakant, mes esame savininkai ir draudėjai kartu.

Pasikvietęs į talką savo gerą bičiulį Petrą Pašakarnį aš tikiuos turėsiąs progos dažniau gerb. Dirvos skaitytojams apie visus tuos aktualius dalykus pakalbėti. Mes esame pasiryžę kalbėti nuosirdžiai ir atvirai, nekvėrindami per daug sau galvų ar tai kam patiks ar ne. Mums atrodo, kad lietuvišką medį tremtyje reikia laistyti ne odelonais ar amerikoniškais firtelizeriais, bet grynu, lietuvišku vandeniu...

De Gaulle sveikinamas savo šalininkų Lille mieste.

Prieš balsavimus konstitucijos priėmimo reikalu balsuotojams išsiuntinėta milijonai naujosios konstitucijos kopijų.

Diduržemio jūros pakraščiais (4)

ČIA OTELLO NUŽUDĖ DESDEMONĄ

ALGIRDAS J. GREIMAS

Kipro sala, rugsėjo 13.

Ties mūsų laivų tautos, atrodo, nebologai sugyvena. Aplinkui bėgioja anglų kareivijai trumpom kelnaitėm ir ilgais revolveeriais. Turakai darbininkai, išsiplūstusiais rankų raumenimis, manipuliuoja sunkius pakrovimo kranus. Graikai pirkliai sukiojasi apie laivą ir būniauja. Krantė dar paliaubos, nors jos oficialiai jau pasibaigė 12 valandą naktį. Laukiam pirmos bombos sprogimo...

Famagusta — įdomus miestas. Mintimis jungiuos prie murenių turistų, kodėl neleidžia pasidairyti. Ir žiūriu į jūros bangas, mėginu jas poetizuoti, gailindamas graikų senovės prisiminimus — katra iš jų kadais pagimdė Afroditę visos žmonijos džiaugsmui?

Bet šiandien saloj nedaug meilės. Nedaug jos ir laive. O gal aš menkas stebėtojas, gal nemoku jos atkurti savo sudrėgusioje, su-

šlapusioje smeginėje. Ar gal nesugaunu vokiškos meilės formų? Viskas atrodo taip kasdieniškai pilka...

Netoli nuo kranto apskritas bokštas, geriau išsilaikęs negu Kauno pilies griuvėsiai. Jame, sako legenda, Otello nužudė savo Desdemoną. O aš, neišmanėlis, kažkodėl maniau, kad tai turėjo įvykti Venecijoje... Prisimenu Aleksį Churginą*) — jisai, o ne aš, turėtų dabar būti čia ir apgaubti peizažą Shakespearo poezijos šydu.

Dar kiek toliau — gražiai išsilaikiusios medėtės pavertus gotiškos katedros sienos ir bokštai. Jų poezija man artimesnė už antikinę ar šekspyrių: tai Viduramžių pasaulis, Kryžiaus karai, prancūziškoji Kipro karalystė, legenda apie Lusignaną ir Melusiną, karaliaus žmoną-fėją, kuri pavirto sirena... Tai delikati ir mistiška Gerard de Nervallio poezija. Žmogus žiūri į daiktus ir vaizdus per savo vidujinės patirties prizmę.

Kapitonas įsako apsukti laivą 180°. Pasirodo, virėjai dirba saulės iki 60-70° C. įkaitintoje patalpoje — reikia gi ir jiems truputį pavėsio. O turistai drybso ilgakrėsluose ar slankioja po laivą ir skundžiasi drėgme ir karščiu. Tik mano libanietis (pasirodo, jis 1942 metais buvęs ministras) vienintelis domisi pasaulio įvykiais. Šiandien, sako, renkas Generalinė Jungtinių Tautų Asamblėja. Jis nesėkmingai bando pagauti Londono radijo stotį. O mums — spiauti į Asamblėją. Mes turim savo slaptą, privačią mintį, kuri, žinoma, irgi niekam nerūpi: šiandien Ada Rio de Janeiro uoste sėda laivan grįžti Prancūzijon. Bet sinchronizacija neįmanoma: čia diena, o Brazilijoje naktis. Ir paguoda — ten ne vasaros karštis, ten žiemos vėsoma.

Rhodos sala, rugpjūčio 15 d.

Kažin, ar turizmas, tas modernių laikų išmislis, iš viso nėra tik didžiulė apgavystė? Ar tik man pačiam stinga turistinių gabumų?

Čia, žinoma, nekalbu apie tą plačiausiai pasklidusią turizmo rūšį: pamatyti ir nufotografuoti kodaugiausia įžymių vietų, daiktų ir vaizdų, kad paskui būtų draugams parodyti ir senatvė prisiminti. Taip pasižiūrėjus, reiktų pasmerkti kone visą koncertų ir parodų publiką, o pa-

smerkus — neberuošti nei parodų, nei koncertų. Kalbu apie žmogų, kuris nuosirdžiai išsirušia pasaulio pamatyti.

Bet užteks teorijos. Praktikoje, mano žmogui iš visos Rhodos salos, turbūt, išliks vienas geriausias prisiminimas — Peteliškių Slėnis. Maloni, odą kuteanti šiluma, ties kojomis čiurola kalnų upeliukštis, eini žalumynuos įsisupusiais, pačios gamtos padarytais pasivaikščiojimo takeliais ir — lapyne nardo, saulės spinduliuose maudosi tūkstančiai margų margiausių peteliškių! Miela gyventi, ir noris gyventi! Tokių vietų pasaulyje gal iš tiesų nėra daug. Gal ir verta dėl jų plaukti ar važiuoti net ir tūkstančius kilometrų. Bet tai jau nebe normalus turizmas, o pasaulio bandymas beiškant nuotaikų, besiekiant vidinio ir išorinio pasaulio atmosferų suderinamumo.

Kita turizmo rūšis — tai noras suderinti su "realybe" savo žinojimą, jo pagalba sukurtą vaizduotės pasaulį.

Iš knygų ir paveikslų susikurtas viduramžių pasaulis, senovės Graikijos dievų, herojų ir

pirklių viešpatija — visa tai norima patikrinti vietoje, norima dešimtis vaizduotės susikurtų vaizdų pakeisti viena autentiška vizija. Tokios rūšies kelionės, bent man, beveik visada baigiasi nusivylimu.

Atsimenu, pavyzdžiui, savo pirmąją turistinę išvyką į Veneciją, 1937 metais. Tada mudu su Kossu (tai yra, su Jonu Aisčiu), jei taip galima perkelta prasme pasakyti, spiaudėme į švelniai "atsiduodančius" Venecijos kanalus, nes mūsų pačių susikurtoji Venecija buvo gražesnė už tikrąją. Tai nusivylimas, koks neišvengiamai kyla kiekvieną kartą žiūrint filmą — literatūrinio šedevro transpoziciją, pavyzdžiui, Juoda ir Raudona, Broliai Karamazovai.

Yra, žinoma, ir išimčių. Tarp jų: Les Beaux pils ir sodyba Provence krašte, visai atitiksusi, netgi papildžiusi mano jau turėtą Viduramžių viziją.

*) Aleksis Churginas — rašytojas-poetas ir ypač pasižymėjęs klasikinės poezijos vertėjas į lietuvių kalbą. Tą darbą dirba ir dabar Lietuvoje. (Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**THE EXCELSIOR VARNISH WORKS
INCORPORATED**

1228 WEST 74th STREET AT 1-8600

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

FROM A FRIEND

ISTABŪS DRAUGAI

AXEL MUNTHE

(18)

Išdidžiai pasilenkia jis ir įlenda į narvą, išdidžiai pliaukšteli ramiai gulintiam Brutui botagu. Liūtas pakyla ir, dusliai suriaumojęs, pradeda ratu matuoti narvą, vis tebesiglausdamas prie klenų. Išdidžiai ištisčia laide karalius botkotį, slusniai ir apatiškai pradeda Brutus per jį šokinėti. Išdidžiai ištisčia negras savo ponui lanką, nuobodžiai ir tingiai Brutus praneria. Išdidžiai išsergia liūtų karalius savo kojas, susikūprinęs ir tartum nuplaktas šuo lenda Brutus pro didvyrio batų tūną. Tačiau Brutus šiandien atrodo blogai nusiteikęs, jis nepakankamai riaumoja. Paskutiniam numerį šiek tiek geriau, ir Brutus, lyg panoręs pulti liūtų karalių, paskutinę akimirka suparalizuojamas valdovišku žvilgsniu. Liūtas pasitraukia rezignuodamas, patenkinamai suriaumoja ir parodo savo geltonus dantis. Publikoje girdimi prislopinti baimės šūksniai, sena moteris apalpa, pasigirsta pistoleto šūvis, ir liūtų karalius dūmų debesėlio priedangioje skubiai ir išdidžiai išlenda iš narvo.

Belaisvi liūte, ar tu jau užmiršai, kad buvai karalius, ar tu užmiršai, kad žemė dre-

bėdavo, kur tu pasirodydavai, kad miškas apkursdavo, kai tu pakeldavai savo valdovišką balsą? Nuverstas monarcho, pabusk iš savo gėdingos vergystės, pakilk kovai ir tavo valdoviškas balsas vėl tesugriauzdžia!

Brutai, Brutai, prarastos laisvės keršytojai, tu esi perišdidus būti vergu. Sutraukyk grandines, kuriomis baili žmogaus klasa sukaustė tavo snūduriuojančią sąnarių galią! Papurk savo liepsnojančius karčius ir sugriauk, kaip samsonas, savo milžinišką rūstybę tas kalėjimo sienas, idant jos užgriūtų filistinų, kurie susirinko būrin pasidžiaugti savo baisiojo priešo bejėgiškumu.

Brutai, Brutai, prarastos laisvės keršytojai!

ZOOLOGIJA

Sakoma, kad meilė žmogui esanti pati aukščiausiaji dorybė. Aš žaviuosi ta žmogaus meile ir esu įsitikinęs, jog ji duota tik kilnioms sieloms. Mano siela permaža, mano mintys skraido perarti žemės, kad taip toli siektų; turiu prisipažinti, kad vis labiau ir labiau nutolstu nuo to aukštojo idealo, juo ilgiau gyvenu. Turėčiau meluoti, jei norėčiau

tvirtinti, kad aš žmones myliu.

Bet aš myliu žvėris, nepripažintus, užuolius gyvulius, ir mane mažai kliudo, jei kas pasijuokia, man pasakius, jog aš tarp jų geriau jaučiuosi, negu tarp daugelio mano sutinkamų žmonių.

Pakalbėk ketvirtį valandos su žmogumi — ir dažniausiai jau gana, ar ne? Bent aš dažnai turiu upą nueiti savais keliais ir visada nustembu, kad tas, su kuriuo kalbėjau, nė nebendė manęs sustabdyti. Tačiau aš niekada nenuobodžiauju šuns draugijoje, nors mes vienas kito visai net nepažįstame. Dažnai, sutikęs šunį, kuris bėga, savo mintyse paskendęs, aš sustoju ir paklausiu: tai kur gi, ir paplepu su juo truputį. Ir net tada, kai mes neturim ko vienas kitam pasakyti, man malonu pasižiūrėti ir pabandyti prisitaikyti prie jo minčių. Šunes prieš žmones turi didelį pirmumą, kad jie negali apsimesti, ir Talley-rando paradoksas, jog kalba esanti išrasta mintims užslėpti, šunims netinka.

Aš galiu pusę dienos, pievoje gulėdamas, besiganančius raguotus ir arklius stebėti ir išsilo fizionomiją studijuoti, kuri psichologui yra tikras pasigėrėjimas. Tačiau jis turi būti laisvas ir vienišas, paprastas asilas, kad būtų įdomus, nes įkintyti darbu asilai nėra tokie natūralūs, kaip laisvai bėgiodami, kuo pagaliau ir netenką stebėtis. Išchijoje ilgėsi laiką draugavau tik su vienu aslu. Atsitiktinumas mus suvedė. Aš tada buvau įsi-

kūręs vienoje valčių pašiūrėje, o asilas gyveno už sienos. Tuo metu tvankiame viešbučio kambarėlyje buvau visai praradęs miegą ir su malonumu priėmiau savo draugo, žvejo Antonio, pakvietimą įsikurti jo vėsioje pašiūrėje, jam išvykus žvejoti į Gaetos įlanką. Jaučiausi nepaprastai puikiai ten, tarp bučių ir tinklų, ir, apsižėgęs apverstą valtį, rašydavau ilgus meilės laiškus jūrai. Vakarui atėjus ir viduje sutemus, atsigidavau į savo hamaką — su bure po šonu ir laimingos dienos atsiminimais po galva. Valandėlė numigdavau ir pabudavau su saule. Kiekvieną rytą ateidavo mano kaimynas, senasis asilas, įkišdavo galvą pro pašiūrės duris ir nejudėdamas spoksodavo. Aš visada stebėdavau, kad asilėlis taip ramiai stovėdavo ir jį mane žiūrėdavo, greičiausiai aš buvau jam simpatiškas. Taip gulėdavau pusiau snūduriuodamas ir stebėdavau jį — ir asilėlio veidas man taip pat patikdavo. Jis atrodė, kaip iš seno šeimos portreto — pilka galva tamsių durų rėmuose ir švintančio vasaros dangaus fone. Lauke vis labiau švėsdavo, ir lygus jūros paviršius pradėdavo blizgėti. Netrukus įsokdavo saulės spindulys, sušvėsdavo man tiesiai į akis, tada aš pašokdavau ir pasveikindavau įlanką. Neturėdavau visą ilgą mielą dienelę ko veikti. O asilėlis turėdavo iki pietų tarnybą Casamiccioloje. Tačiau netrukus tarp mūsų užsimezgė tokia draugystė, kad aš parūpinau jo vietininką; tada slankiojom be rū-

pesčio ištisomis dienomis, kur akys vedė, kaip du tikri klajūnai. Kartais atsitikdavo, kad aš pirmas žingsniuodavau, o asilėlis nuolankiai mane sekėdavo, kartais jis turėdavo kokią aiškią idėją, ir aš kukliai eidavau paskui jį. Visą laiką atidžiai studijavau jo įdomią asmenybę, su kuria taip netikėtai buvau susidūręs, ir atradau vis daugiau ir daugiau giminingumo tarp mūsų. Apie tai dar galėčiau daugiau papasakoti, tačiau, kadangi psichologiniai klausimai daugumai mano skaitytojų bus pergilūs, — geriau apie tai nekalbėkime.

O paukščiai! Kas gali pavargti jų draugystėje? Valandą po valandos galiu sėdėti ant apsamanojusio akmens ir klausyti, ką mažasis paukštelis nori pasakyti, kai tuo tarpu man neretai sunku išklausyti, ką žmogus kalba!

Ar tu pastebėjai, kaip žaviai paukštis atrodo, kai jis savu būdu gieda arba ką nors šaukiasi, savo gražią galvutę retkarčiais pakraipydamas, tarytum norėdamas paklausyti, ką kažkas jam miške atsakys. O vėliau, kai motina moko savo vaikus kalbėti! Netikėkite, kad tai tik instinktas; ir jiems reikia ištisas dienas truncančių pamokų savo giesminei kalbai išmokti. Ar tu ištisomis valandomis klausiesi, kaip motina iš savo siubuojančios katedros dėstė paskaitas apie šį ir tą, o vienavasarai mokiniai kartojo savo plonais vaikiškais balseliais?

(Bus daugiau)

SVARSTYMAI

IS JAUNESNĖS IR VYRESNĖS KARTOS
VISUOMENININKŲ SUSIRASINĖJIMORašo
L. JAUNIS ir V. ŽILIS

Ar "Suolis į kairę" tai suolis paskui besireformuojantį "Darbą"? — Kodėl jiems svyruoja komunistas meilės už Lietuvos pareigūnus? — Argi tik buvusiuose komunistuose įkvėpimo šaltinis?

ŽILIS JAUNIUI
Rugsėjo 3 d.

...O dabar pakalbėkim apie "suolį į kairę".

Tiesa, gal reiktų pažvelgti ir "dešinėn", ryšium su S. Rudžio tiesiai per DIRVĄ įsiterpimu mūsų susirasinėjimas. Bet palieku Tau pirmam prasiartinti, nes ten į Tave daugiau kalbėjo...

Ką, išties, turi galvoj, siūlydamas "suolį į kairę"? Jeigu tai turi būti ne suolis užsimerkus, tai kur to suolio taikynas?

Atsimindamas Tavo entuziasmingus atsiliepimus apie DARBO žurnalo lygio pakilimą, spėčiau, ar tik nekrypsta akys į tą taikinį — šokim į DARBĄ, arba pasidarykim panašūs į jį?

Jei būčiau tas sąjūdis, kuriam rekomenduojį tokį suolį, tai sakčiau: pajudėti — gerai, bet dėl suolio DARBO link, tai dar pagalvosiu...

Kada, rodydamas pirmąjį "atjaunintą" DARBO numerį, žavėjaisi jo techniniu stilium: rinkiniu, teksto išdėstymu... Ir gal atsimeni, kad buvau kiek skeptikas dėl to modernumo. Modernų žurnalą pamėgdžiojimo — yra, bet kad stilius būtų ir išlaidytas — man neatrodė. Prie madingo laikomo šrifto visa eilė ultra-archaiskų antraščių. Arba ir tekste vietomis visai neharmoningas šriftų mišinys. Yra vietų, kaip margų kaklaraiščių ar rudų batų prie frako.

Dabar turėjau progos parodyti vėliausį numerį specialistui. Nei kalbos nesuprasdamas, iš karto nusprendė, kad tai turi būti žurnalo intelektualams. Tačiau pavertęs sako: nusimanant darbas, bet ar priemonių neturėta, ar persistengta. Svarbiausia klaida — "kondensuoto gotiko" naudojimas didesniems tekstams. Jis sunkus skaityti ir vartotinas tik trumpiems dalykams, "pagražinimams". Toliau — tie patys priekaištai dėl neharmoningo šriftų mišinio, dėl 19-to amžiaus antraščių šriftų prie "gotiko" tekste, ir jau visiškas persistengimas tai puslapis su ištumtomis į pakraščius fotografijomis (ne modernumas, o ekscentriškumas!), arba straipsnio išdėstymas pusiau baltam popieriui, pusiau viršely.

Bet svarbiau ne technika, o turinys.

Imu vėl vėliausįjį (1958 m. 2) numerį. Kas DARBO herojai? Šis numeris provokuoja tokį klausimą. Čia pat gana plačiai ir atsako. Būtent, susivyravę bolševikai, nukentėję komunistai-revizionistai, ekskomunistai: S. Matulaitis, Imre Nagy, Pal Metter, Milovan Džilas, Ignazio Silone, Howard Fast ir t.t.

Visi jie, vienu ar kitu būdu, suteikia puikios argumentacijos prieš komunizmą ir komunistinius režimus. Tačiau vien dėl to, kad jie (paprastai gana vėliai) susivyravo komunizmo atžvilgiu, arba nuo jo pasitraukė, ar net stoji prieš jį, man dar netampa didesni herojai už daugybę tų, kurie niekad nebuvo komunistai ir kurie visada kovojo prieš tą negandą.

Ziūrėk, kokių pietizmu persunktas J. Kaminsko straipsnis apie St. Matulaitį, bolševiką, kuris, esą, nesiliovė mylėtis Lietuvos...

Kas gi abejos J. Kaminsko patriotiškumu ir antibolševikiškumu! O tačiau kažkokia nematoma jėga jo simpatijas vistik daugiau patraukia šiek tiek svyruojančiam bolševikui, negu Lietuvos valstybę nuo bolševikų gynusiems organams. Ziūrėk, kaip jis teisingai St. Matulaitį, kai tas Marijampolės gimnazijoje "bandė

ar buvo verčiamas organizuoti komunistines ląsteles mokytojų tarpe, bet nieko iš to neišėjo". O apie Lietuvos valstybės pareigūnus kalbėdamas jis jau neburturi to švelnia užuojauta persunkto tono. Sako: "Lietuviškos žvalgybos išprovokuotas, pateko į kalėjimą, buvo kaltinamas ruošės sukilimą valdžiai nuversti"...

Komunistų partija buvo vienintelė politinė organizacija, atvirai užsibrėžusi tikslą sugriauti nepriklausomą Lietuvą ir parsikviesti iš Rusijos okupantus, kad įvestų ir Lietuvos savo tvarką. Dėl to komunistų partija Lietuvoje visada buvo nelegali. S. Matulaitis organizavo, ar bandė organizuoti Lietuvos valstybės atvirų priešų agentūrą Lietuvos gimnazijoje. Jeigu jis net ir verčiamas būtų tai daręs, kaip J. Kaminskas atlaidžiai spėlioja, tai kas gi iš to? Tai reikštų, kad jis klausė ne Lietuvos valstybės kūrėjų, kurių tarpe ir pats J. Kaminskas vienas iš žymiausių, o priešų. Ir kai tos pačios Lietuvos valstybės organai ėmėsi priemonių prieš tokį kėsiniimą, tai — keista! — Lietuvos valstybės kūrėjui tas dalykas atrodė nemalonus. Jis Lietuvos pareigūnus įtaria, kad jie provokatoriai. Jis vadina juos paniekiančių žvalgybininkų vardu...

Kad nors tai būtų buvę "Smetonos žvalgybininkai", tai dar būtų galima psichologiškai paaiškinti principinio opozicionieriaus antipatiją. Bet juk S. Matulaitis tuos nemalonumus su Lietuvos saugumo organais turėjo dar šimtauosimintinės demokratijos laikais... Baigdamas J. Kaminskas nostalgika apgailestauja, kad dabartinis S. Matulaitis biografas, kaip jis sako, "draugas A. Sprindys" neužsiminė, kiek S. Matulaitis paliko mirdamas į save panašų idėjos draugų senojų kartoj ir jaunime. Kokios idėjos draugų? Kažkur sąžinės gilumoj "nacionalistiniu sentimentaliu" nusidedančio bolševiko idėjos?

Zinoma, toki sentimentalistai — mums pageidaujama spraga komunistiniame fronte. Bet man jie nei herojai, nei Lietuvos viltis. Nejaudiu jokios nostalgijos tokiems "idėjos draugams". O Imre Nagy, ar Milovan Džilas? Jų tragedija begalo įspūdinga ir pritrėnkianti. Bet ir čia man kyla panašūs klausimai, kaip vieno politinio pabėgėlio iškeitasis amerikiečiams politikos planuotojams: — Ar tiesa, kad kovoj dėl lekomokratijos amerikiečiai pasitikti tik talkininkais iš buvusių komunistų ar jų kolaborantų tarpo?

Tie nustebo, išgirdę tokį klausimą, bet klausimo kėlėjas ėmė skaičiuoti, su kuo amerikiečiai antikomunistiniame fronte uoliausiai bendradarbiauja, ir...

Stai vartau DARBĄ ir nemoju atsikratyti minties, kad ir mūsų socialistai ieško įkvėpimo tik tuose, kurie savo vaisingiausią gyvenimo dalį, savo didžiausią pajėgų išteklį yra atidavę kaip tik komunizmo ir komunistinių režimų įgyvendinimo labui.

Apie patį dramatiškiausį herojų, apie Milovaną Džilą tas DARBAS juk cituoja: "Karo metu jis ištisas savaites nevalė savo durtuvo, apkepęs krauju priešų, kuriuos jis buvo nukovęs".

Kieno priešų? Galbūt Jugoslavijos priešų — vokiečių. O gal ir savų tautiečių, kurie jau tada nesutiko kovoti už komunizmą. O dėl ko Džilas taip uoliai kovojo? Ogi dėl komunistinio režimo

įsteigimo Jugoslavijoje! Dėl režimo, kurio daugelis gal nepažinojo, bet kurio negalėjo nežinoti toks artimas Tito draugas, kaip Džilas. Dėl režimo, kuris jau buvo žinomas iš praktikos ištisą ketvirtį amžiaus.

Dabar susiprato, dabar jis smogia skaudžius smūgius komunizmui, bet ar spės atsverti žalą, kurią spėjo padaryti prieš komunizmą kovojusiems? Todėl jis man tik uolus atgailotojas, o ne gėrėtis ir garbinti teiktinas pavyzdys.

Gal kiek skirtingas Ignazio Silone atvejis, bet, pavz., Howardo Fasto atsivertimas man nei kiek nedaro jo pavyzdingu idealistą. Įsiskaityk tik jo atsivertimo pareiškimus ir aiškinimus. Kada jam atsivėrė akys? Ogi po savotiškos žydų gydytojų bylos Maskvoje! Kai sužinojo, kad Sovietijoje nukentėjo dar eilė žydų kultūrininkų! Kai jis išgirdo šauksmą, kad Sovietijoje siaučias antisemitizmas! O ligi tol tai dešimčių milijonų žmonių, ištisų tautų pražūtis ir kančių nepastebėjo. Bičiuliavosi sau su Polevojum, su Erenburgu, apie idėjas diskutavo...

Jei taip, tai kodėl nepasigėrėjus ir Chruščiovu, kai jis prakeikė Staliną? Juk ir jam Stalinas tik dėl to blogas, kad daugokai gerų partiečių kitan pasaulinį iškėsdijavo, ir kad jis pats nebesaugiai jautėsi...

Aš nieko neturėčiau prieš komunistinio faktų registraciją, prieš didžios tų faktų reikšmės konstatavimą, bet netraukia manęs ta dvasinė būseną, kuri, matyt, taip būdinga įsimylėjusiems socializmui, kuri taip akiai juos traukia žavėtis pirmučiausia ir dažniausia šitokio pobūdžio idealizmu, kaip atsivertėlių — vėlyvų atsivertėlių — idealizmas. Ta dvasinė būseną, tai atrodo, jos apimtą žmogų palaiko tiesiog organiškose antipatijose viskam, kas nėra susiję su socializmo vardu, su socializmo kovų istorija, su toji istorijoje pasireišku-

Sovietų užs. reik. min. Gromyko ir Indijos delegatų V. K. Krishna Menon tariai Jungt. Tautų sesijoje.

sionis asmenybėmis. Ta būseną, atrodo, žadina nenugalimą geismą antspaudoiti viską, kas nėra susiję su socializmo simboliais, pelėsių, getto, parazitizmo, reakcijos, konformizmo, prietarių ir kitomis iš "materialistinės dialektikos" pasiskolintomis etiketėmis (kurias čia pakartojo tik

iš vieno kalbamojo DARBO numerio).

Vien dėl to, turbūt, socializmo meile neužsidegusiems būtų sunku ne tik artėti ar panašėti į tokią dvasinę būseną, bet nežinia ar būtų jauku net ir šiaip jau artimiau bendrauti. Juk kas gi mėgsta būti įžeidinėjamas...

INFORMACIJOS IŠ KAIRO (4)

NAUDINGESNĖ UŽ ARMIJĄ ŠNIPŲ

Ir Hekmata dirbo gerai. Sako — ir dirbo plaukiojančiame name, kad prieš keletą metų vienas anglas yra ją mušęs; nuo tos dienos jos neapykanta viskam, kas britiška, buvo neužgesinama. Kaip ten bebūtų, tačiau jos pozicijos Eppleriui buvo naudingesnės už visą armiją šnipų ir agentėlių. Beveik visa, ką jis laimėjo, buvo gauta iš to elegantiško plaukiojančio name ant Nilo, kurį ji buvo išsinuomavusi. O jis gavo tiek daug, kiek šnipas prieš krašte tegali tik svajoti. Tačiau apie tai vėliau.

O tuo tarpu Eppleris su savo pagalbininku Monkasteriu gyve-

me ant Nilo, kuris buvo greta vieno britų žvalgybos majoro namo, ir niekas nenujautė, kad modernios jų gramofono dėžės dugne buvo modernus radijo siųstuvai ir dar pakankamai vietos ji aptarnaujančiam žmogui.

Tačiau ko Monkasteris nedarė — jis niekada negavo patvirtinimo, jog jo pranešimai gauti. Nei Aberle su Weberiu Libijos dykumoje, nei Atėnai, nei Smirna suportomis bangomis neatsakė.

Eppleris nenusiminė. Jis visą laiką išnaudojo žinioms rinkti, o jų netrūko. Visas miestas užėmė gandai apie netolimą, paskutinį ir lemiamą Rommelio puolimą Nilo deltos kryptimi. Nuotaikos gatvėse ir kavinėse vis labiau kryo prieš anglus, ir Eppleris negailėjo nei banknotų, nei degtinės savo plaukiojančiame name, kad jauni Egipto karininkai, barų tarnautojai, kelneriai ir visi, turį bet kokių ryšių su anglais, prabiltų.

Bet... laikui bėgant, jo atsargumas mažėjo. Vieną kartą Turf klubo jaunam anglų karininkui kiek perdideliu išlaidingumu jis sukėlė senesnio britų karininko įtarimą. Jis paspruko anksčiau, negu buvo spėtas sulaikyti, tačiau ant baro palikti banknotai buvo pasiūti slaptajam tarnybai patikrinti. Pinigai buvo tikri, tebuvo suregistruoti jų numeriai ir pradėta ieškoti, kieno rankų jie paleisti apyvartoti. Tada niekas nežinojo, kad keistojo "Rifle" brigados karininko lagamine dar buvo netoli 80,000 tokių banknotų.

Ivetė turi geras ausis

Vieną vakarą jis įkišo koją į spąstus, kurie vėliau nulėmė jo likimą. Metropolitan viešbučio bare jis susipažino su Ivetė, prancūzė šokėja iš Beiruto. Kitą rytą, išėdama iš plaukiojančio name, Ivetė buvo praturtėjusi 20 svarų iš Epplerio lagamino ir susitarusi vėl susitikti. Eppleris nežinojo, kad Ivetė Egipte dirbo "žydų agentūrai". Ji tuoj nuėjo į agentūros kontorą ir davė pranešimą.

— Tas vyras, — pareiškė ji, — vaidina egiptietį, tačiau aš esu įsitikinusi, jog jis yra vokietis. Girdėjau, kaip jis kalbėjo su savo draugu, ir kalbėjo Saaro krašto akcentu. Jis atrodo gana nervingas ir turi perdaug pinigų. Jai buvo nurodyta nenutraukti ryšių su naujuoju pažįstamu ir toliau apie jį pranešinėti. Tačiau Eppleris toliau nesileido. Ką padėjo jam, ką galėjo padėti Rommelio tos nuotrupos, kurias jis sumedžiodavo, net ir tuo atveju, jeigu jų radijo pranešimai būdavo priimami. Tačiau ir to

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

jis nežinojo. Jokių patvirtinimų, jokių naujų nurodymų, nieko. Monkasterio priimtuvas tylėjo. O Eppleris nebuvo dar suradęs atsakymų į tris pagrindinius klausimus, kurių surasti buvo išsirengęs: Kur bus paskutiniai britų gynybos linija, kai Rommelis pradės puolimą? Kokio dydžio gynybos jėgos? Kas vadovaus — kas bus didysis Rommelio priešas?

Politinis dinamitas

Tomis dienomis buvo Kaire žmonių, kurie žinojo atsakymus į tuos klausimus. Tačiau kaip prie jų prieiti? Kaip iš jų tas žinias išvilioti? Visos Epplerio viltys rėmėsi Hekmata.

Hekmata, Eppleris tai žinojo, buvo ne tik viena tobuliausių šokėjų visuose Vid. Rytuose, ji buvo ir politinis dinamitas. Jos gražios rankos buvo prikištos prie visų košių, kurios buvo verdamos prieš britų interesus. Jau seniai ji per švedų pasiuntinybės narius perdavinėjo žinias vokiečiams. Ji dalyvavo slapčiuose "muzulmonų brolijos" posėdžiuose. Tos brolijos vadai ją suvedė su prieš britus nusistatčiusiais Egipto karininkais.

Anglų slaptiesiems agentams nebuvo lengva ją sekti, kai ji staiga dingdavo iš kabareto parketo, kad susitiktų su kuo nors senamiesčio mečetėje, arba iš britų karininko kambario perskaldavo į butą egiptiečio, kuris buvo prisiekęs anglus išgrūsti į Viduržemio jūrą.

Politinį žaidimą Hekmat Pathme suprato neblogiau už šokį, kuriuo žavėdavo vyrus. Ir Epplerio ji neapvylė. Grobis, kurį ji laimėjo, be didelių pastangų atsirado jos rankose. Bet vis dėlto jis ištisų mėnesių, jei ne metų, pasiaukojančios ir neapykantos perpildytos veiklos rezultatas.

Majoras Smithas atsisveikina

Hekmata buvo tik pabaigusi savo garsų šokį "Kit Kat" kaba-

lę. — Ar ji taip svarbi? Turi jau šiandien vakare išvažiuoti?

— Taip, — atsakė jis. — Tad duok man tris minutes persirengimui. Iš tikrųjų turėčiau dar kartą pasirodyti, tačiau paprasčiausiai atsisakysiu ir iš-eisiu su tavimi. Mes nuvažiuosime pas mane ir išgersime atsisveikindami, mielas.

(Bus daugiau)

Prancūzijos kriminalinės policijos "Surete Nationale" steigėjas buvo pabėgėlis iš katorgininkų galerų.

Napoleono I laikais jis pasidare slaptu Paryžiaus policijos agentu. 1812 metais jis įsteigė savo nuosavą slaptąją policiją, pavadintą "Brigade de Surete" (apsaugos brigada). Bet labiausiai ji buvo žinoma vardu "Bande de Vidocq", nes steigėjo vardas buvo Francois Vidocq. Tas "Surete" vardas liko ir valstybės policijai.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GRABLER MFG. COMPANY

6565 Broadway

MICHIGAN 1-9260

MĖNULIS — ŽEMĖS PALYDOVAS

(Atkelta iš 1 psl.)

dalys yra saulės apšviesta, kai mėnulis pereina į pirmąją ketvirčio fazę. Mėnulis traukus į žemę, žemė, nors, palyginus su žeme, ji maža, bet turi lėtinančios įtakos žemės sukimui. Tas pailgina žemės dienos ilgį dviem tūkstantinėms vienos sekundės dalim per 100 metų.

Dėl mėnulio lėto sukimosi aplink savo ašį jo diena yra lygi 14 žemės dienų, ir jo naktis lygi 14 žemės naktų.

Svarbiausias mėnulio paviršiaus vaizdas yra jo dideli kalnai, jo vulkaninės kilmės krateriai ir jo didelės sausos lygumos, vadinamos jūromis, dėl to, kad seniau galvota, jog mėnulis turi jose vandens.

Bendras mėnulio kalnų aukštis yra nuo 5000 iki 12000 pėdų ir jame yra nedaug kalnų aukštesnių, negu 18000 pėdų. Kai kurie mokslininkai mano, kad mėnulio kalnų aukštis galįs siekti iki 3300 pėdų, (žemėje Everesto kalnas yra 29000 pėdų aukščio), bet daugumas tyrinėtojų su tuo nesutinka.

SKAUTAI

• Stud. Skautų Korp! Vytis filisteris psktn. Romualdas Viskanta rugsėjo 16 d. iš Chicago išvyko į West Lafayette, Ind. Purdue Universitete siekia doktorato mechaninės inžinerijos srityje. Studijoms gilinti yra gavęs Atominės Energijos Komisijos stipendiją. Nesenai jis su keliais kitais autoriais parašė mokslinį darbą, kuris buvo skaitytas Jungtinių Tautų energijos konferencijoje Ženevoje, Šveicarijoje.

• Rugsėjo 14 d. Jaunimo Namuose buvo Chicago sk. vienetų vadovų posėdis, kuriame svarstyti Vidurio rajono administraciniai persitvarkymo reikalai. Sklandesnei veiklai skautiškoje Chicagoje koordinuoti rajono vadovų paduotojų išrinktas ps. Vladas Vijeikis.

• Naujas Chicago Lituanios sk. tunto turtininkas pasiekiamas adresu: vyr. sklt. Vytautas Petrauskas, 4220 So. Washtenaw Ave., telef. YA 7-2435.

• Chicago Lituanios sk. tunto dvasios vadovu sutiko būti v. s. kun. J. Vaišys, SJ. Buvusiam dvasios vadovui kun. K. Pečiui, SJ, tuntas nuosirdžiai dėkoja už eitas pareigas.

• 1958-59 mokslo metams Korp! Vytis CV sudaro: senj. J. Lubinskas — pirmin., senj. S. Miliauskas — vicepirmin., senj. J. Grina — junjorų tėvūnas, senj. S. Banaitis — sekr., ir fil. A. Marchertas — išdininkas.

• Korp! Vytis Chicago skyriaus v-bon senjorų sueiga rugs. 12 d. išrinko: pirmininku fil. A. Klorę, junjorų tėvūn senj. J. Vazbį ir nariais — senj. J. Tamulevičių, senj. A. Trinkūną ir senj. R. Cinką.

Kai kurie galvoja, kad mėnulyje yra mažiausia vienas kalnas su viršūne, aukštesne už Everestą kalną.

Mokslininkai apskaičiuoja kalnų aukštį, matuodami saulės atmetamus pastarųjų šešėlius. Krateriai yra dideli. Kraterių, kurie suteikia mėnuliui nelygaus paviršiaus vaizdą, priskaitoma iki 30,000 regimojoje mėnulio pusėje. Kai kurie jų turi skersai iki 150 mylių ir 4 mylias gilumo. Daugelis kitų turi skersai mylią ar porą mylių.

Kraterių kilmė dar nežinoma. Kai kurie mokslininkai mano, kad jie yra kilę iš vulkaninių išsiveržimų. Kiti teigia, jie esą kilę gana seniai nuo didelių nukritusių į mėnulį meteorų.

Mėnulio jūros turi tokius vardus, kaip "Kryžių jūra", "Ramybės jūra", "Nektaro jūra".

Yra matoma apie 30 didelių sausų lygumų. Didžiausioji yra "Kritulių jūra", 750 mylių ilgio ir apsupta trijų kalnų, įskaitant ir mėnulio "Alpes". Mėnulio lygumos bendru manymu yra susidariusios iš suketėjusios vulkaninės lavos.

Tarp didžiųjų klausimų yra šviesių spalvotų spindulių, kurie plečiasi į visas puses iš kai kurių kraterių, klausimas.

Nedaugelio mylių pločiu ir neįskildami virš paviršiaus, jie tęsiasi kai kuriais atsitiktiniais tūkstankius mylių per kalnus ir lygumas.

Tarp teorijų juos išaiškinti yra:

1. Jie gali būti meteorinių bombardavimų sumaltos uolos.
2. Jie gali būti demės ant uolų, sukeltos išsiveržiančių iš uolų plyšių dujų.

Tarp teorijų išaiškinti plyšius, yra spėjolimas, kad jie kilę nuo mėnulio drebinimų. Mokslininkai tiki, kad mėnulis, kaip ir žemė turi drebinimus, nors jie gali būti labai reti.

Mokslininkai yra tikri, kad mėnulio paviršius yra veikiamas kosminių spindulių ir saulės radiacijos bei jokios apsaugojančios atmosferos, kuri sumažintų jų veikimą, kaip tai yra žemės atveju.

Iš žemės į mėnulį atvykę tyrinėtojai (tikima, kad tai įvyks) turės būti aprūpinti apranga, kuri galėtų atlaikyti temperatūros kraštutinumus, apsaugotų juos nuo pavojingos radiacijos ir, galimas daiktas, nuo smulkių meteorų krušos.

Jie net galį rasti apsaugą mėnulio tunelyje, kurį kai kurie mokslininkai mano atradę kalnų pakraščiuose. Jie mano, kad tunelis yra išsprogintas meteoritų, kurių karštis tunelio sienas paliko lygias kaip stiklas.

Beveik visuotinai mokslininkai sutinka, kad mėnulyje nėra net pačios primityviosios gyvybės, išskyrus galbūt bakterijas ir virusus. Kai kurie galvoja, kad mėnulyje turėtų būti kai kurių augalų rūšių.

Clevelande APYLINKĖSE

Dirvos vakare

jau pasizadėjo dalyvauti svečių ir iš tolimesnių vietų, kaip Akron, Columbus ir kitur. Labai svarbu, kad vakare daug būtų pačių clevelandiečių, tat jau dabar pats laikas ir užsisakyti bilietus. Jie parduodami Dirvos redakcijoje.

Vakare, Chicago teatro grupė, kurių sudėtyje yra eilė labai prityrusių aktorių, suvaidins 4 veiksmų pjesę "Pažadėtoji žemė". Chicagočiai labai stropiai ruošiasi ir žada parodyti tokį vaidinimą, kokio teatro mėgstantieji clevelandiečiai senai išsiilgę.

Ta pačia proga primename, kad po vaidinimo, prie geros muzikos, vyks šokiai. Vakaro rengimo komisija, kuri praėjusį sekmadienį aptarė visus vakaro reikalus, pažadėjo turtingą ir nebrangų bufetą.

Slovenian Auditorium, kur vyks vakaras, šią vasarą atremontuota ir labai pagražinta.

Dirva laukia jūsų atsilankymo ir kviečia dar šią savaitę užsisakyti bilietus. Užsakymai priimami ir telefonu — HE 1-6344 arba vakarais GL 1-3976.

Lituanus vakaras

į lietuvių salę sutraukė apie 300 svečių. Jų tarpe buvo gausu mūsų mokslo eimančio jaunimo. Vyresniųjų, aišku, galėjo žymiai daugiau būti.

Meninę programą atliko studentų kvartetas iš Chicago (D. Bartuškaitė, Z. Bilionaitė, A. Klorė ir R. Korzonas, vad. K. Jauniskio), baletu šokėja T. Stasaitė ir aktorius Juoas Akstinas, atvykęs iš Montreale.

Akt. Juozo Akstino deklamuota Vyt. Mačernio šeštoji vizija ir Balio Sruogos Kazimiero Sapiegos monologas, paliko stiprų įspūdį.

Aktorių J. Akstiną Clevelande buvom matę Baltaragio Mačernio. Tada jis sukūrė tokį tvirtą pasakotoją, kurį ir dabar visi mieliai prisiminim. Neabejotina, kad daugelis kitų lietuvių kolonijų, rengdamos įvairius vakarus, J. Akstiną galėtų dažniau atsiminti ir pasikviesti. Kvartetas padainavo šešias dainas, o T. Stasaitė pasakojo Mozūrą ir Mirštančią gulbę.

Po programos, Lituanus žurnalui remti komiteto pirmininkas V. Kamantas, programos dalyviams padėjo ir jiems buvo įteikta gėlių ir dovanų.

Čiurlionio ansamblio namai bus iškilmingai atidaryti spalio mėn. 18 ir 19 d. Šiuo metu ansamblio namai iš lauko ir iš vidaus tvarkomi ir gražinami.

Dana ir Stasys Čipkai rugsėjo mėn. 22 d. susilaukė sūnaus Jono.

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 E. 185 St. Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namus įsigysi — niekad nesigailėsi!

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue Telef. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Telef. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsite patenkinti

SPALIO MĖN. 4 D. 6:30 VAL.

SLOVENIAN AUDITORIUM ĮVYKSTA

DIRVOS VAKARAS

LIETUVIŲ SCENOS DARBUOTOJŲ SĄJUNGOS TEATRALAI IS

CHICAGOS VAIDINA

PAŽADĖTOJI ŽEMĖ

4 VEIKSMŲ PJESĖ

PASTATYMAS REŽISIERIAUS IPOLITO TVIRBUTO

BILIETAI PO \$2.50, \$2.00 IR \$1.50. MOKSLEIVIAMS PO \$1.00. BILIETAI JAU

PARDUODAMI DIRVOJE. NUSIPERK IŠ ANKSTO, KAD TURĖTUM GERES-

NĖ VIETĄ.

PO VAIDINIMO ŠOKIAI.

BALF pirmininkas kan. Končius šį penktadienį lankysis Clevelande ir lietuvių salėje 7:30 val. vakaro visuomenei padarys pranešimą. Visi kviečiami atsilankyti ir išgirsti pranešimą aktualiais šalpos reikalais.

"Inspektorius atvyksta"

pirmą kartą į Clevelandą. Kanada — Hamiltono Lietuvių Dramos Teatras "Aukuras" lapkričio 8 d. (šeštadienį) atvyksta į Clevelandą ir stato 3 veiksmų veikalą-pjesę "Inspektorius atvyksta", parašytą žymaus Amerikos rašytojo John Priesley. Veikalą režisuoja dramos aktorė N. Dauguvietytė-Kudubienė. Vakara rengia Akademiniis Skautų Sąjūdis Clevelande. Vakaro metu numatomas gausus bufetas, šokiai, grojant geram orkestrui, ir kiti įvairumai. Vakaro rengėjai kruopščiai ruošiasi, nes tiki gausaus visuomenės ir jaunimo

atsilankymo ne tik iš Clevelando, bet ir iš kitų lietuviškų vietovių, kaip Chicago, Detroito, Toronto ir kt. Vakaro pelnas yra skiriamas Dr. Vydūno šalpos fondui — stipendijoms studijuojančiam lietuviškam jaunimui Amerikoje ir Europoje.

Mirė Balys Zakevičius,

p. Elenos Malskienės tėvas, rugsėjo mėn. 29 d. 2:30 val. City Hospital, sirgęs širdies liga.

A. a. Balys Zakevičius Lietuvoje buvo ūkio Banko kasininkas. Ėjo 70-tuosius metus. Laidojamas šį trečiadienį — spalio 1 d. Pašarvotas Jakubs laidotuvių namuose. Laidotuvės iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios.

s. Malskių šeimai ir artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Elena ir Pranas Stempuziai rugsėjo mėn. 28 d. atšventė vedybinių gyvenimo 10 m. sukaktį. Vaisės, kuriose dalyvavo apie 80 svečių, įvyko lietuvių salėje.

Sol. Vac. Verikailio ir kvarteto koncertas

Clevelande įvyks spalio 25 d. 7 val. vakare Slovėnų salėje. Koncertą ruošia Clevelando studentų ateitininkų draugovė. Po koncerto bus vaisės ir šokiai.

Emil J. Masgag,

kuris ligšiol buvo Chief Deputy Clerk prie Leonard F. Fuerst, dabar paskirtas County Clerk of Courts ir kandidatuos toms pareigoms pareigoms lapkričio rinkimuose ir tės tą pačią politiką, kaip ir jo pirmtakūnas.

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naują prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDĖJANT už mokamą vieną draudimą!

PAULINA MOZURAITIS, Agentas SK 1-2183

DĖMESIO! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiuočia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius į Lietuvą ir visas Rusijos sritis, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjams nieko neturi primokėti.

Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklių. Maistą kartu su rūbai siųsti neleidžiama.

Nepatikiškite savo brangių siuntinių į neaiškias, siūlančias tarpininkauti rankas.

Globe Parcel Service Inc. siunčia su Inturisto įgaliojimais. Siuntiniai pilnai apdrausti.

Siuntėjų patogumui turime gerų vilnonių medžiagų, odų, skarų, skarelių, batukų. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Adresas: 1313 Addison Rd. Kampas Superior ir E. 71st St. Telef.: UT 1-0896

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiausiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bel kurioje vietoje, galite klausyti muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikišite, visi patogumai Jums.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo. 6621 Edna Avenue 936 East 185 St. EN 1-1763 KE 1-7770

GERAS PIRKINYS

Pamatyk šį namą ir pasiūlyk mums kainą!

Mažas įmokejimas

6 kambarių namas ir garažas. 1 kambarys 3 aukšte. Jums apsimokės šį namą pamatyti. Pigiai įkainotas skubiam pardavimui. Skambink mums trečiadienį

LESLIE REALTY CO. BELA GREENFELD MA 1-6255 LI 1-5100

GERI NAMAI

Restoranas Superior Ave. prie Ezella. Prieinama kaina ir tinkama vieta lietuvių užkandinei-kavinei. Pilnai įrengta: virtuvės, barai, mašinos, šaldytuvai, stalai ir kt.

East Cleveland labai geras vienos šeimos namas. Pigus.

East Shore Realty

780 E. 185 St.

Tele. IV 1-6561, MU 1-2154

PARDUODAMI NAMAI

E. 140 St. vienos šeimos iš 9 kamb. su 5 mieg., gaso apšildymas, garažas. Prašo \$10,900. St. Clair Ave. prie E. 185 St. 2 šeimų 7x5, trys garažai, gaso pečiai. Prašo \$15,800.

Kewanee Ave. prie E. 185 St. vienos šeimos iš 6 kamb., gaso apšildymas, garažas. Prašo \$15,200.

Bratenahl mūrinis vienos šeimos iš 8 kamb., centralinis apšildymas, 2 garažai. Prašo \$23,500. East Cleveland 2 šeimų 6x6, centralinis apšildymas, 2 garažai. Prašo \$19,500.

Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty

960 E. 185 St.

KE 1-5030

ATREMONTUOTI BALDAI

Žema kaina, geros rūšies baldai ir namų apyvokos reikmenys. Dabar gaunami Salvation Army Trift krautuvėse No. 2, 9310 Lorain, ir No. 8, 792 E. 152 St. Ten jūs sutapsysite pinigų ir pagelbėsite kitiems.

Parduodami baldai,

8 kambariams: Yra pilni buto įrengimai, kaip šaldytuvai, stalai, lovos ir kita. Šaukti SW 1-7210. (74)

"PERSIKĖLIMO DIENA"...

Mes keliamės į savo namus, 118 St. Clair Avenue, N. E., į rytus nuo Ontario. Mes būsimė naujose patalpose pirmadienį, rugsėjo 29 d. Pastatas dar teberemontuojamas, tačiau mūsų įstaigos veiks, ir jis bus baigtas tuo metu.

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

Naujas adresas rugsėjo 29 d.

118 St. Clair Ave., N. E.

9 aukštas

Tele. MAin 1-2075

GREETINGS and BEST WISHES Best Wishes to Our Friends and Patrons

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

